

“Пристанищен комплекс - Русе” ЕАД

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА 2019г.

СЪДЪРЖАНИЕ НА ГОДИШНИЯ ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА:

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО	4
1. ФОРМА НА УПРАВЛЕНИЕ И ОСНОВНА ДЕЙНОСТ	4
2. КЛИЕНТИ	4
3. ДОСТАВЧИЦИ	5
4. КОНКУРЕНТИ	5
5. ИНФОРМАЦИОННА ОСИГУРЕНост И СВЪРЗАНОСТ – ИТ МРЕЖА	6
6. ЕКОЛОГИЯ	6
7. СЛУЖИТЕЛИ	6
8. БЕЗОПАСНОСТ НА ТРУДА	7
9. ФИРМЕНА СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ	7
II. ПРЕГЛЕД НА РАЗВИТИЕТО И РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ДРУЖЕСТВОТО.	8
1.1. ОПЕРАТИВНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ДЕЙНОСТТА	8
1.1.1. ТОВАРООБОРОТ ПО ВИДОВЕ ТОВАРИ	9
1.2. ОСНОВНИ ФИНАНСОВИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ДЕЙНОСТТА	12
2. СТРУКТУРАТА НА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД	13
3. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ И РАЗХОДИ	15
4. ПРИХОДИ И РАЗХОДИ ПО ОСНОВНИ ВИДОВЕ ДЕЙНОСТИ	15
5. ИМУЩЕСТВЕНО СЪСТОЯНИЕ	16
7. ФИНАНСОВИ КОЕФИЦИЕНТИ И ПОКАЗАТЕЛИ	18
А) РЕНТАБИЛНОСТ	18
Б) ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ	18
В) ЕФЕКТИВНОСТ	19
Г) ЛИКВИДНОСТ	20
Д) ОБОРОТЕН КАПИТАЛ	21
Е) ПЛАТЕЖОСПОСОБНОСТ И ФИНАНСОВА АВТОНОМНОСТ	21
Ж) ДОХОД НА АКЦИЯ	22
III. ВЕРОЯТНО БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО. ОСНОВНИ ПРОБЛЕМИ И РИСКОВЕ. ПАЗАРНИ ПЕРСПЕКТИВИ ЗА 2019 Г.	22
IV. ДЕЙСТВИЯ В ОБЛАСТТА НА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА И РАЗВОЙНАТА ДЕЙНОСТ.	25
V. ИНФОРМАЦИЯ, ИЗИСКВАНА ПО РЕДА НА ЧЛ. 187 Д И 247 ОТ ТЗ.	25
VI. СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА НА БАЛАНСА	26
VII. КЛОНОВА МРЕЖА, ОБОСОБЕНИ ПОДЕЛЕНИЯ	26
VIII. ИЗПОЛЗВАНИ ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ, АНАЛИЗ НА РИСКА	26

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

на

„Пристанищен комплекс – Русе” ЕАД

за 2019 г.

*Настоящият Доклад за дейността е изготвен в съответствие с разпоредбите на
чл.39 от Закона за счетоводството,
както и чл. 187д и чл.247 от Търговския закон*

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

1. Форма на управление и основна дейност

"Пристанищен комплекс – Русе" ЕАД е търговско дружество, регистрирано по търговско дело № 2306/91 на РОС на територията на Република България със седалище в гр. Русе. Единоличен собственик на капитала е Република България, в лицето на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията (МТИТС). Дружеството има едностепенна система на управление. Дейността му се ръководи от три членен Съвет на директорите и Изпълнителен директор.

Предмет на дейност на дружеството е: пристанищна дейност и свързаното с нея вътрешно и външнотърговско обслужване, техническо обслужване, спедиция, инвестиционна и инженерингова дейност, научно-развойна дейност, подготовка и квалификация на кадри, вътрешна и външна търговия.

Основният нормативен акт, регламентиращ дейността на пристанищата от комплекса е Законът за морските пространства вътрешните водни пътища и пристанищата в Република България (ЗМПВВПРБ).

На база нормативната уредба в дружеството са изработени и намират приложение "Правила и обичаи на дунавските пристанища за обществен транспорт, включени в състава на Пристанищен комплекс – Русе ЕАД" (съгласувани с ИА "Пристанищна администрация" ТЗ – Русе, в сила от 01.07.2001 г.).

В изпълнение на разпоредбите на ЗМПВВПРБ, между „Пристанищен комплекс – Русе” ЕАД – като пристанищен оператор, и Министерство на транспорта е сключен **ДОГОВОР № 62 /26.09.2006 за ползване и поддържане на пристанищна територия и/или съоръжения**, които са публична държавна собственост.

Към края на 2019 г. в състава на дружеството се включват следните поделения:

- 1. пристанищен терминал Русе-изток;*
- 2. пристанищен терминал Русе-център;*
- 3. пристанищен терминал Силистра;*
- 4. пристанищен терминал Тутракан;*
- 5. Ремонтно техническа база – Свищов – сградния фонд на базата, която не функционира.*

Съгласно закона (ЗМПВВПРБ), горните поделения са част от включените пристанищни терминали в **пристанище за обществен транспорт с национално значение Русе**. Всички поделения на комплекса се придържат към единна търговска политика.

Съгласно Наредба № 9 за изискванията за експлоатационна годност на пристанищата „Пристанищен комплекс-Русе” ЕАД има внедрена Система за управление на качеството и от 2007 г. успешно поддържа сертификацията в съответствие с изискванията на стандарта ISO 9001.

2. Клиенти

Основни клиенти за „Пристанищен комплекс – Русе“ ЕАД са товародателите – директно или чрез обслужваща спедиторска фирма. Клиентите търсят услуги, базирани на принципа на най-късата логистична верига, извършени на най-ниски цени. Доминиращата група товародатели съсредоточава търсенето си на претоварни услуги към терминал Русе-изток, който предлага и най-големи възможности от гледна точка на работни площи, технически и технологични възможности, наличие на Митница, контролни организации и други обслужващи фирми на територията му.

Въпреки получаването на запитвания и усилията на дружеството, трудно се насочват контрагенти, които да ползват услугите на терминалите в Тутракан и Силистра (пътническо).

Клиентите реализиращи най-голям товарооборот имат установени дългогодишни добри партньорски взаимоотношения с комплекса. Първите 10 клиента по големина на товарооборота реализират 498 хил. физ. тона или 84 % от всички обработени товари. За миналата 2017 г. те предоставят 592 хил. физ. тона (81%). Количествата товари, предоставяни за обработка и складиране са тясно обвързани с икономическите условия и нивата на търговска активност на предимно дългогодишните товародатели на дружеството.

3. Доставкащи

Ключово значение за качеството на предоставяните услуги имат доставките на електроенергия, резервни части и материали, гориво-смазочни материали, охрана на пристанищните терминали, комуникации.

Изборът на доставчици се извършва съобразно нормативната уредба (Търговския закон и подзаконовите нормативни актове по прилагането му, Закон за обществените поръчки и актуалните „Вътрешни правила за контрол на разходите и паричните средства на търговското дружество”. В тези правила са разграничени доставките, по отношение на които дружеството има качеството на възложител по посочените по-горе нормативни актове. За останалите дейности приложение намира общото законодателство, действащо в Република България.

4. Конкуренти

През 2019 г. единственото регулярно работещо звено в комплекса отново беше пристанищен терминал Русе-изток. По този начин гледната точка за конкуренцията е пречупена през тенденциите и влиянията за това пристанище. Русе-изток е един от лидерите на пазара на пристанищни услуги в българския участък на р. Дунав.

На територията **само на гр. Русе има четири работещи** товарни терминала – Русе-изток (ПК-Русе), Русе-запад, Булмаркет и ДДФ Русе, като към момента **три от тях са конкурентни дружества**. Не на последно място, конкурент в града е и СБЗ Русе, на чиято територия се предлагат складови и претоварни услуги. Конкуренти са още терминалите в Свищов, Сомовит, Силистра, както и румънските Галац, СБЗ – Гюргево и др. За определени услуги, като складирането например, има конкуренти, както и клиенти, които изграждат собствени бази.

На таблицата по-долу е представен SWOT анализ на основните фактори, които влияят върху конкурентите позиции на „Пристанищен комплекс – Русе“ ЕАД.

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
<ul style="list-style-type: none">• Висок пазарен дял;• Ключово географско положение;• Наличие на голям капацитет;• Гъвкава търговска политика;• Професионализъм и традиции;• Изградени сухоземни и жп връзки с националната пътна и жп мрежа;• Качество на услугите.	<ul style="list-style-type: none">• Остаряла челна техника и инфраструктура;• Липса на достатъчно закрити складови площи;• Силно влияние на климатичните условия

ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
<ul style="list-style-type: none">• Модернизация на съществуващата инфраструктура и техника за обработка на товари;• Изграждане на нови складове.• Обособяване на специализирани площи.	<ul style="list-style-type: none">• Силен конкурентен натиск и риск от загуба на клиенти;• Влияние на геополитически и глобални икономически процеси;• Неблагоприятни климатични условия;• Риск от текучество на персонала.

5. Информационна осигуреност и свързаност – ИТ мрежа

Вътрешната мрежа в „Пристанищен комплекс-Русе“ ЕАД е изградена от две локални мрежи LAN (Local Area Network) – пристанищно управление и пристанищен терминал Русе-изток, свързани чрез оптична връзка.

Изградено е видеонаблюдение в пристанищен терминал Русе-изток, което покрива откритите складови площи, както и част от инфраструктурата на порта. На лице е отдалечен достъп до всички камери и записите от тях с възможност за наблюдение в реално време.

Комуникационната мрежа на „Пристанищен комплекс-Русе“ ЕАД е изградена така, че всеки район да има достъп до файловете сървъри, електронната поща и интернет чрез рутери с дистанционно управление.

6. Екология

„Пристанищен комплекс – Русе“ ЕАД е дружество, чиято основна дейност оказва влияние върху околната среда. Във връзка с това „Пристанищен комплекс - Русе“ ЕАД развива своята дейност, съобразявайки се с изискванията за опазване на околната среда. Предвид спецификата на дейността на „Пристанищен комплекс - Русе“ ЕАД то е изложено на екологичен риск.

7. Служители

Към 31.12.2019 г. в „Пристанищен комплекс – Русе“ ЕАД средносписъчния персонал е 122 души. От тях в оперативната дейност и техническата поддръжка са ангажирани 106 души или 87 %. Общо в административното обслужване на дружеството са ангажирани 16 души или 13 %.

ВИД ПЕРСОНАЛ	2019 г.	2018 г.
Ръководители	9	9
Аналитични специалисти	7	7
Техници и други приложни специалисти	21	21
Административен персонал	24	25
Квалифицирани производствени работници	16	19
Оператори на машини и съоръжения	32	33
Професии неизискващи специална квалификация	12	13
Персонал зает с услуги на населението	1	1
ОБЩО	122	128

Структурата на заетостта по вид персонал съответства на дейността и на потребностите на „Пристанищен комплекс – Русе“ ЕАД от високоефективно предоставяне на услугите на дружеството.

8. Безопасност на труда

„Пристанищен комплекс-Русе” ЕАД спазва всички изисквания на националното законодателство за безопасност и здраве при работа. Основна цел на ръководството е осигуряване добри условия на труд за работниците и служителите в комплекса. Осъществява се максимален контрол върху спазване на всички изисквания и нормативни разпоредби, свързани с безопасността и условията на труд.

Дружеството ежегодно утвърждава Програма за подобряване на условията на труд на работните места, работно оборудване, санитарно-битови помещения и др. Ежегодно се провеждат процедури за доставка и се закупуват работно облекло и лични предпазни средства (ЛПС) за служителите.

През 2019 г. е раздадено работно облекло и ЛПС на стойност 15 хил. лв. Ежегодно се провежда обучение на представителите в Комитета по условия на труд (КУТ), съгласно изискванията на Наредба № 4 за обучение на представителите на комитетите и групите по условия на труд. Провежда се обучение на работниците, заети в товаро-разтоварната дейност, съгласно Наредба № 12 за осигуряване на ЗБУТ при извършване на товаро-разтоварни работи. На всяко тримесечие се провежда заседание на КУТ, на което се прави отчет за периода и набелязване на мерки за подобряване условията на труд. Извършени са 36 проверки с апарат „Дрегер“ – „Алкотест 6510“ за проверка за употреба на алкохол на водачите на МПС, пристанищни работници, кранисти, водачи на мотокари и заварчици.

Целогодишно на нормативно определените групи работници се предоставя кисело мляко и минерална вода при среднодневни температури над 30 градуса по Целзий, както и топли напитки през зимата, съгласно Наредба № 11 /21.12.2005 г.

Основната товаро-разтоварна дейност се извършва по специално съгласувани технологични карти. Отговорните институции – Дирекция „Речен надзор“ при ИА „Морска администрация”, „ПБЗН”, РИОСВ, РЗИ и др., извършват редовни прегледи за съответствие на пристанищните терминали с изискванията за безопасна работа.

9. Фирмена социална отговорност

Социалната отговорност на „Пристанищен комплекс – Русе” ЕАД е съобразена със спецификата на осъществяваната дейност. Ръководството на дружеството споделя разбирането, че доброто управление на фирмената социална отговорност не само гради имиджа на компанията, но и подобрява взаимоотношенията със собствения персонал, което влияе положително върху цялата дейност.

Съгласно установената вътрешнофирмена политика, регулярно се провеждат срещи с представители на пристанищните синдикати. Ежегодно се договарят условията по Колективния трудов договор, които осигуряват защита правата на работещите в дружеството.

През 2019 г. „Пристанищен комплекс-Русе“ ЕАД осигуряваше ежегодни програми за допълнителна квалификация и обучение, както и значителен пакет от социални придобивки за служителите и работниците си: осигуряване на средства за храна, финансова помощ за лечение на служители, допълнително пенсионно осигуряване, почивни бази (в с. Райковци, гр. Бяла-Варненско и гр. Върбица).

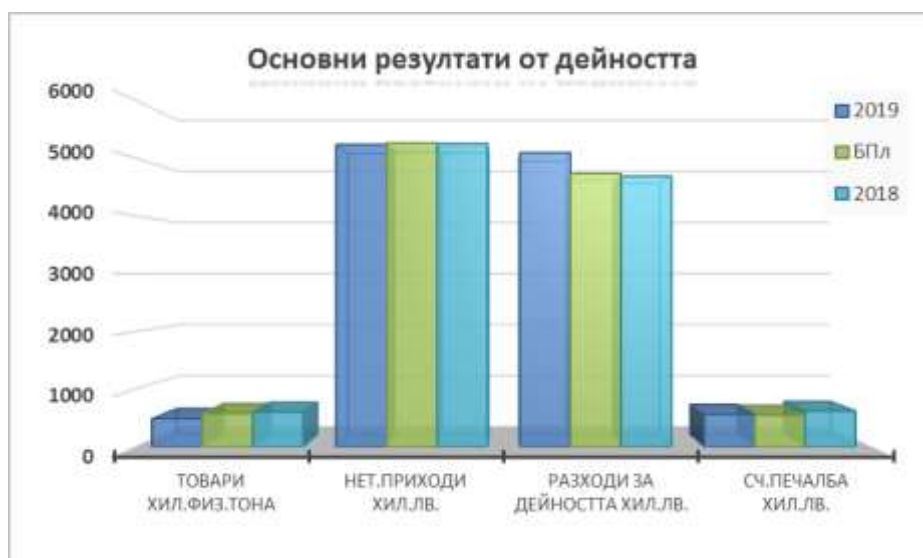
В резултат на всички порвеждани политики, насочени към работниците и служителите, „Пристанищен комплекс- Русе” ЕАД си осигурява квалифициран персонал с дългогодишен опит, което има пряко отношение към предлагане на качествени пристанищни услуги.

II. ПРЕГЛЕД НА РАЗВИТИЕТО И РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ДРУЖЕСТВОТО.

I. Основна дейност

Предметът на дейност на „Пристанищен комплекс – Русе” ЕАД е пристанищна дейност и свързаното с нея агентско и търговско обслужване, техническо обслужване, спедиция, инвестиционна и инженерингова дейност, научно-развойна дейност, подготовка и квалификация на кадри, вътрешна и външна търговия и всяка друга дейност, не забранена от закона.

1.1. Оперативни резултати от дейността

Товарооборотът за 2019 г. възлиза на 485 хил. физ. тона, като количеството спрямо 2018 г. отбелязва спад от 119 хил. физ. тона или -20 %.

Що се отнася до съотношението между основните групи товари, насипните традиционно доминират в обема на общия товарооборот. През 2019 г. се наблюдава запазване на дела на генералните товари с предходната 2018 г. – от 159 хил. т. на 145 хил. т. през 2019 г. основно от обработените през годината количества метали.

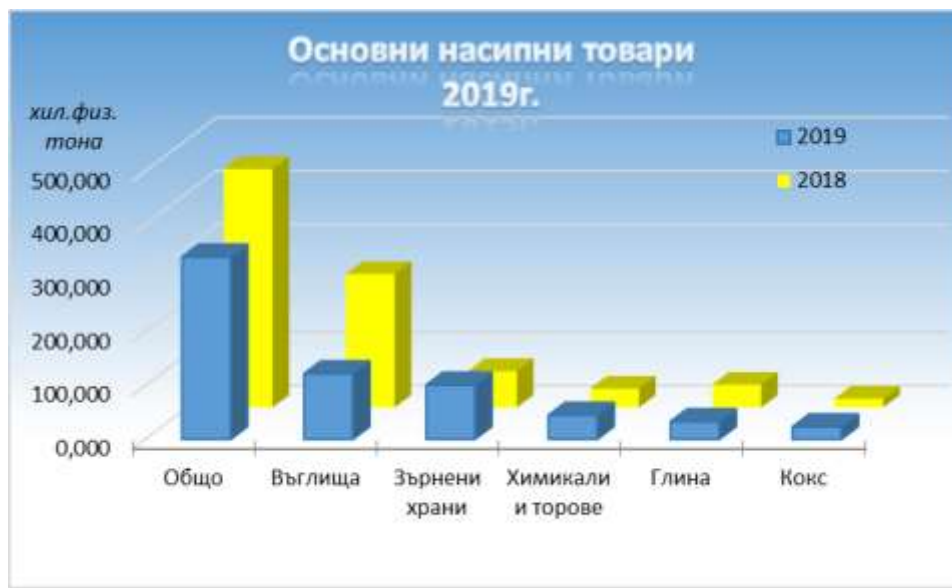

1.1.1. Товарооборот по видове товари

ПОКАЗАТЕЛИ	ЯНУАРИ - ДЕКЕМВРИ 2019		
	отчетен период	предходна година	1/2 (%)
Обработени товари (хил. физ. тона)	484,994	603,797	-20,0%
- насипни	339,701	445,106	-24,0%
- генерални	145,293	158,691	-8,0%

През 2019 г. терминал Русе-изток и Ро-Ро съоръжението към него осъществиха обработката на всички товари за комплекса на годишна база. Портът на дружеството в град Тутракан в последните години не извършва регулярна обработка на товари. Терминалите Силистра и Русе-център са предназначени за престой на плователни съдове на понтони и не генерират съществен оперативни резултати.

Насипни товари - през изминалата година отбелязаха тенденция за намаление на относителния си дял в общия товарооборот за сметка на генерални стоки. Така за 2019 г. те формираха 70% от общия товарооборот, докато за предходната 2018 г. са заемали 74%^{-тен} дял. В абсолютна стойност за текущия период те намаляват с приблизително 105 хил. тона или -24 %. При по-големите групи насипни товари, динамиката на годишна база е следната:

✓ Обработените количества **въглища** са в размер на 122 хил.тона за текущата година при 249 хил. тона за предходната 2018 г. (-127 хил. тона; -50%).

✓ **Зърнените храни и фуражи** значително увеличиха обемите си. През 2019 година бяха обработени 101 хил. тона, което представлява 49 % повече от 2018 година.

✓ **Насипните химикали и торове** отчитат леко увеличение. Обработката им през 2019 г. възлиза на 45 хил.тона (+ 10 хил.тона, +29 % спрямо 2018 г.). Силно конкурентната ниша на търговията с химикали и торове за аграрния сектор сегментира силно локалния пазар, като производителите и вносители ползват услугите на различните пристанищни оператори в регион Русе.

✓ Количествата **кокс** се увеличават спрямо нивото на обработка от предходната година. През 2019 г. възлизат на 23 хил. тона кокс, в сравнение през 2018 г. обработените количества кокс са 17 хил. тона. Така се отбелязва повишение от приблизително 7 хил. тона или 41%. Традиционно, основен потребител на кокс и коксови отсевки е „КЦМ“ АД – град Пловдив.

✓ **Инертни материали** - през 2019 г. бяха обработени 36 хил.тона от групата на инертни материали и по специално глина, каолин, кварцов пясък, Сумата на обработените товари представлява 35% по-малко от тази за 2018 г. През изминалата година изцяло липсваше обработка на фелдшпат и бе занижена тази на глина и каолин.

Генерални товари – през 2019 г. те демонстрираха леко намаление на своя дял в съвкупния товарооборот. От 158 хил.тона през 2018 г. до 145 хил.тона за 2019, или 9% по-малко в сравнение с предходната година. Динамиката при основните групи генерални товари на годишна база е следната:

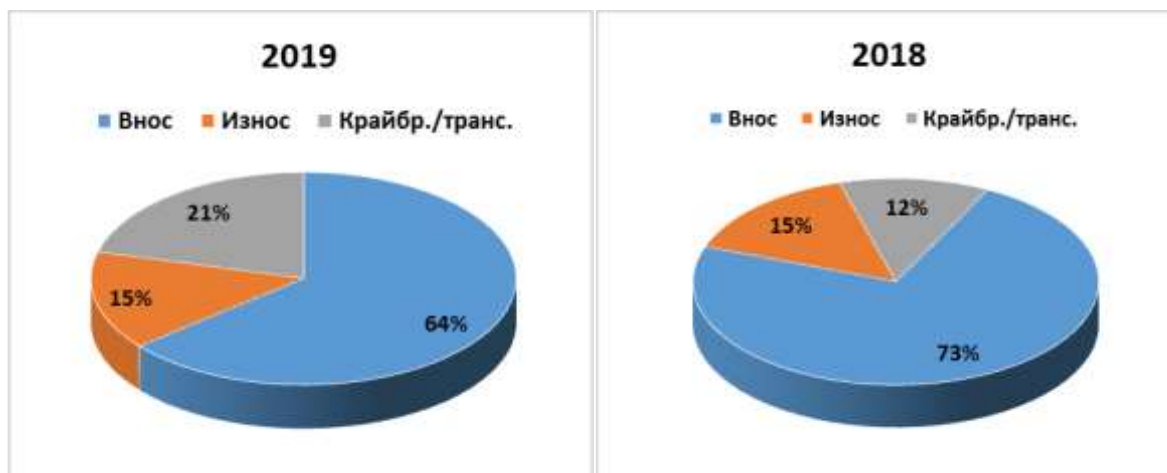
✓ **Метали:** През 2019 г. бяха обработени 103 хил. тона метали, което представлява намаление (-6%) спрямо 2018 г. Динамиката в този бранш е изключително висока, като същевременно конкуренцията по привличането на клиенти, предоставящи метали за обработка и съхранение е особено голяма.

✓ При **опакованите химикали и торове** дружеството отбелязва увеличение в обработените количества. Те достигат 12 хил. тона при 3 хил. тона за предходната 2018 г.

✓ **Машини и техника** – обработени са 17 хил. тона за 2019 г. при 31 хил. тона към 31.12.2018 г., тоест отчита се намаление в сравнение с предходната година в размер на -14 хил. тона (-46%). *Тук следва да се отбележи, че количествата преминали през Ро-Ро терминала (и отчетени отделно), са също машини и техника. Така съвкупния обем в тази група възлиза на над 24 хил. тона.*

1.1.1. Товарооборот по направления

Вносът генерира съществен дял в общия товарооборот, като за 2018 г. той е 73%, а за 2019г. – 64%. Въпреки вече трайно редуцираните обеми, вглицата заемат 12% от него. Следващата най-голяма група товари по направление „внос“ се явява групата на металите – формиращи близо 22% от вносните стоки. Около 23% са зърнените храни и фуражи. Опакованите и насипни химикали и торове – общо, възлизат на 52 хил. тона или 17% от вноса, а насипната глина – приблизително 8 % със своите 25 хил. тона. Коксът съставлява 8% от вноса.

Пристанищен комплекс – Русе ЕАД
Годишен доклад за дейността – 2019

В износът, много съществена част формират зърнените храни (38%) и металите (41%).

Обработката по други направления (крайбрежно, трансборд) се увеличават на 102 хил.тона за 2019 г. при 75 хил.тона за 2018 г.

1.2. Основни финансови резултати от дейността

„Пристанищен комплекс–Русе“ ЕАД приключва 2019 г. с 562 хил. лв. счетоводна печалба, при 618 хил. лв. за 2018 г. (-9%).

През 2019 г. бяха реализирани 5 236 хил. лв. нетни приходи от продажби, като това е минимален спад от -0,3 % спрямо 2018 г. В същото време разходите за икономически елементи отбелязват увеличение от 8,7% спрямо предходната година.

За 2019 г. е отчетеното положително изменение на паричните наличности в размер на 137 хил. лв. (за сравнение 2018 г. завършва с положителен паричен поток от 231 хил. лв.).

- В Отчета за паричния поток е отчетен паричен поток от основна дейност от +815 хил. лв.
- Паричния поток от инвестиционна дейност за 2019 г. е в размер на -400 хил. лв.
- В дружеството за 2019 г. е отчетен Паричен поток от финансова дейност в размер на – 278 хил. лв.

ОСНОВНИ ФИНАНСОВИ И ОПЕРАТИВНИ ПОКАЗАТЕЛИ	2019 г.	2018 г.	Изменение (%)
в хил. лева	1	2	1/2 (%)
Нетни приходи от продажби	5 236	5 253	-0.3%
Оперативни разходи	4 711	4 290	9.8%
Печалба преди лихви, данъци и амортизации	937	1 003	-6.6%
ЕБИТДА/Приходи от продажби (%)	17.9%	19.1%	-6.3%
Печалба преди лихви, данъци и финансираня (ЕБИТ)	556	610	-8.9%
ЕБИТ/Приходи от продажби (%)	10.6%	11.6%	-8.6%
Печалба преди данъци	562	618	-9.1%
Чиста печалба	506	556	-9.0%
Паричен поток (печалба + амортизации)	887	949	-6.5%
Изменение на паричните наличности през периода (ПП по прекия метод)	137	231	-40.7%
Нетен паричен поток от основна дейност	815	542	50,36%
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност	-400	-42	852,4%
Нетен паричен поток от финансова дейност	-278	-270	2,96%
Краткотрайни активи	12 412	12 237	1.4%
Краткосрочни пасиви	482	494	-2.4%
Оборотен капитал	11 930	11 743	1.6%
Зает (постоянен) капитал	16 909	16 692	1.3%
Текуща ликвидност	25.8	24.8	4.0%
Дългосрочни пасиви/Сума на активите (%)	1.9%	2.0%	-5.0%

Пристанищен комплекс – Русе ЕАД
Годишен доклад за дейността – 2019

Средносписъчен брой на служителите за периода	122	128	-4.7%
Средна работна заплата за периода (в лева)	1 283	1 149	11.7%
Обработени товари (хил. физ. тона)	485	604	-19.7%
Приходи от продажби на един зает (в лева)	46 295	41 352	12.0%

2. Структурата на приходите и разходите през отчетния период

Новосъздадената стойност в дружеството за 2019 година е в размер на **3 775 хил. лв.** при 3 713 хил. лв. за предходната година (+1,7%). Тя включва *разходите за персонал, амортизации, печалба от дейността и данъците върху печалбата* и изразява **създадената стойност в предприятието, която се потребява от цялото общество.**

Раздели на отчета за приходите и разходите по години										
Показатели - хил. лв.	Разходи					Приходи				
	2019г.	Дял (%)	2018г.	Дял (%)	Ръст/Спад	2019г.	Дял (%)	2018г.	Дял (%)	Ръст/Спад
а) <i>Нетни приходи от продажби</i>						5 236	92.3%	5 253	98.7%	-17
б) <i>Други приходи</i>						412	7.3%	40	0.8%	372
в) <i>Разходи по икономически елементи:</i>	5 092	99.6%	4 683	99.6%	409					
- за материали	614	12.0%	544	11.6%	70					
- за външни услуги	970	19.0%	903	19.2%	67					
- за персонала	2 832	55.4%	2 702	57.4%	130					
- за амортизации	381	7.5%	393	8.4%	-12					
- други разходи	295	5.8%	141	3.0%	154					
- корективни пера	0	0.0%	0	0.0%	0					
г) <i>финансова дейност</i>	19	0.4%	21	0.4%	-2	25	0.4%	29	0.5%	-4
1. Общо Разходи/Приходи от обичайна дейност (а+б/в+г)	5 111	100.0%	4 704	100.0%	407	5 673	100.0%	5 322	100.0%	351
2. Данъци	56		62		-6					
3. Нетна Печалба/Загуба	506		556		-50					
4. Новосъздадена стойност (Печалба+данъци+амортизации + разходи за персонала)	3 775		3 713		62					

Структурата на приходите на Пристанищен комплекс-Русе ЕАД няма съществени изменения през годините. *Нетните приходи от продажби* представляват 92,3 % от общите приходи на дружеството. *Другите приходи* в които влизат приходи със случаен характер, като застрахователни обезщетения, финансираня, приходи от преоценки и други заемат 7,3%. През 2019 г. в перо *Други приходи* влиза изплатената сума от 184 хил. лв., от частична сметка за разпределение на налични суми между кредитори на КТБ АД. Също така в това перо са посочени и 171 хил. лв. изплатени от Министерството на труда и социалната политика по проект „Създаване на условия за устойчива заетост“ от оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г. представляващи направени и верифицирани разходи. *Приходите от финансова дейност* са 0,4 % от общите и са съставени от положителни курсови разлики по валутните сметки и акумулирани лихви по парични средства в банки.

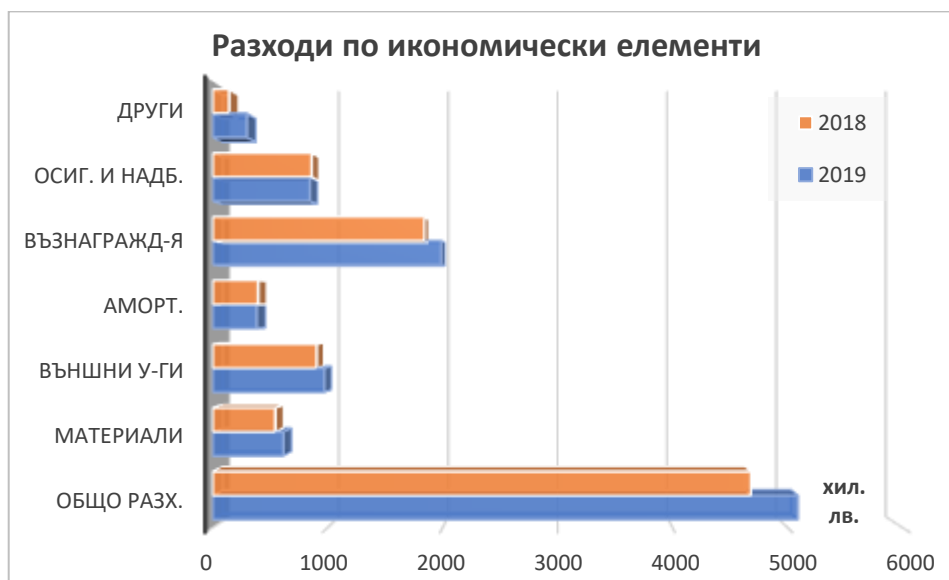
За 2019 г. *разходите по икономически елементи* възлизат на 5 092 хил. лв. при 4 683 хил.лв. през 2018 г. По този начин се отчита увеличение на разходите в размер на 409 хил. лв.

(8,7%). Най-отчетливо това увеличение се наблюдава при *Разходите за материали и външни услуги*, които се увеличават общо със 137 хил. лв. (9%) и *Разходите за персонала* (заплати и осигуровки), които общо нарастват със 130 хил. лв. (4,8%).

Изменение на разходите по отделни елементи:

- **разходите за материали** се увеличават с 70 хил. лв. (13%), а общата им стойност към края на 2019 г. възлиза на 614 хил. лв. Най-съществено увеличение бележат изразходените средства за *материали*, които нарастват с 65 хил. лв. (82 %), *ГСМ* с 13 хил.лв. (9%) и работно облекло със 7 хил. лв. (88 %). Намаляват разходите за ел.енергия с -12 хил. лв. (-5%);

- **разходите за външни услуги** също увеличават обема си с 67 хил. лв. (7%) и за 2019 г. възлизат на 970 хил. лв. Най-голям ръст имат разходите за *ремонт*, които нарастват с 90 хил. лв. в следствие на извършен ремонт на м/к Мираж. Нарастват и разходите за *охрана* с 39 хил. лв. (11%). Същевременно намаляват разходите за *поддръжка и рехабилитация на обектите публична държавна собственост* с -44 хил. лв. (-29%) и *реклама* с -18 хил. лв. (86%). Останалите изменения в групата са несъществени и не оказват решаващо влияние на разходите.

- Към края на 2018 г. разходите за *амортизации* възлизат на 381 хил. лв., което е с -12 хил. лв. по-малко (-3%) спрямо 2018 г. Амортизациите се начисляват в съответствие с нормативната уредба и приетата счетоводна политика на дружеството;

- Начислените *средства за възнаграждения* на персонала през 2019 г. са с 145 хил. лв. повече (8%) спрямо 2018 г.;

- Разходите за *осигуровки и надбавки* за 2019 г. са с -15 хил. лв. по-малко (-1,7%) спрямо предходната година. Те са съобразени с изискванията на законодателството и подписания КТД;

- при *другите разходи* на дружеството, след като се елиминират показаните разходи по оперативна програма „Развитие човешки ресурси“, се отчита намаление в сравнение с 2018 г. и за 2019 г. възлизат на 124 хил. лв. (-17 хил. лв., -12%). Икономията произхожда най-вече от намалението при средствата по чл. 222 и чл. 224 от КТ, свързани с изплащане на обезщетения при напускане и пенсиониране на работници и служители -20 хил. лв. (-28%) и командировки в страната и чужбина -5 хил. лв. (-36%). Увеличение има при *други разходи* с 5 хил. лв.

3. Финансови приходи и разходи

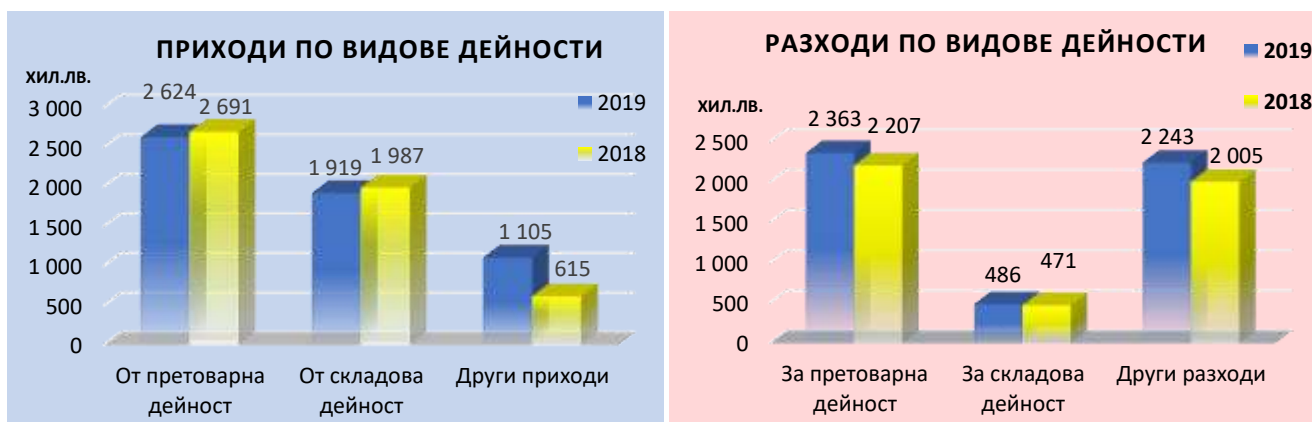
За 2019 г. дружеството реализира положителен нетен резултат от финансовите си приходи и разходи от 6 хил. лв. В това число:

Приходите от лихви към края на 2019 г. възлизат на 3 хил. лв. (при 2 хил. лв. за 2018 г.). През периода са реализирани положителни разлики от промяна на валутни курсове от 5 хил. лв. (при 11 хил. лв. положителни курсови разлики за 2018г.).

За 2019 г. във финансовите разходи са отчетени 2 хил. лв. други разходи по финансови операции.

4. Приходи и разходи по основни видове дейности

За 2019 г. приходите от основната претоварна дейност намаляват с -67 хил. лв. (-2,5%), същевременно разходите за тази първостепенна дейност на комплекса се увеличават със 156 хил. лв. (7%). Към края на 2019 г. дружеството отчита печалба от тази дейност в размер на 261 хил. лв., което е с -223 хил. лв. по-малко или -46% намаление спрямо резултата от 2018 г.

За 2019 г. дружеството отчита постъпления от складовата си дейност в размер на 1 919 хил. лв. при 1 987 хил. лв. за предходната година, налице е намаление от -68 хил. лв. (-3%). Разходите за складова дейност към края на 2019 г. възлизат на 486 хил. лв., което е с 15 хил. лв. (3%) повече от отчетеното за 2018 г. В резултат на горната динамика, печалбата от съхранение през 2019 г. възлиза на 1 433 хил. лв., като в сравнение с отчетената през 2018 г., тя намалява с -83 хил. лв. или -5,5 %.

След елиминиране на сумата от Оперативна програма „РЧР“, отразена в други приходи и други разходи, размера на другите приходи (понтонна услуга, портфлот, експедиция и кантария и др.) става в размер на 934 хил. лв., което е увеличение с 52% (319 хил. лв.) в сравнение с предходната година.

В това перо през 2019г. влизат посочените по-горе 184 хил. лв. от изплатените пари от първата частична сметка за разпределение на приети вземания към КТБ АД.

Същевременно разходите за други дейности на дружеството след елиминирането на сумата от Оперативна програма „РЧР“ са в размер на 2 072 хил. лв., което е с 3% (67 хил. лв.) повече спрямо 2018 г.

ПРИХОДИ / РАЗХОДИ по центрове на печалбата (хил.лв.)	2019 г.	2018 г.	Изменение (%)
- приходи от претоварна дейност	2 624	2 691	-2.5%
- разходи за претоварна дейност	2 363	2 207	7.1%
Печалба от претоварна дейност	261	484	-46.1%

Пристанищен комплекс – Русе ЕАД
Годишен доклад за дейността – 2019

- приходи от съхранение	1 919	1 987	-3.4%
- разходи за съхранение	486	471	3.2%
Печалба от съхранение	1 433	1 516	-5.5%
- други приходи	1 105	615	79.7%
- други разходи	2 243	2 005	11.9%
Общо приходи от дейността	5 648	5 293	6.7%
Общо разходи за дейността	5 092	4 683	8.7%
Приходи от продажби на 1 зает (в лева)	46 295	41 039	12.0%
Разходи за дейността на 1 зает (в лева)	41 738	36 586	14.1%
Печалба преди лихви и данъци на 1 зает (в лева)	4 557	4 766	-4.4%

5. Имуществено състояние

За осъществяване на дейността си през 2019 г. “Пристанищен комплекс–Русе” ЕАД разполага с активи с общ размер от 17 391 хил. лв.

СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС	31.12.2019г.		31.12.2018г.		Изменение	
	хил. лв.	Дял (%)	хил. лв.	Дял (%)	хил. лв.	%
АКТИВИ						
А. Дълготрайни активи (ДА)	4 979	28.6%	4 949	28.5%	30	0.6%
1. Дълготрайни активи	3 619	20.8%	3 599	20.7%	20	0.6%
2. Дългосрочни финансови активи	1 360	7.8%	1 350	7.8%	10	0.7%
Б. Краткотрайни активи (КА)	12 412	71.4%	12 237	70.4%	175	1.4%
1. Материални запаси	256	1.5%	264	1.5%	-8	-3.0%
2. Краткосрочни вземания	2 754	15.8%	2 708	15.6%	46	1.7%
3. Парични средства	9 402	54.1%	9 265	53.3%	137	1.5%
АКТИВИ ОБЩО:	17 391	100.0%	17 186	98.8%	205	1.2%

Към 31 декември 2019 г. стойността на *Дълготрайните активи* на дружеството възлиза на 4 979 хил. лв., което е с 30 хил. лв. (0,6 %) повече в сравнение с края на 2018 г. Изменението се дължи на начислената през периода амортизация и новозакупените ДМА, в това число и колесен челен товарач на стойност 356 хил. лв. В края на текущата година, като дългосрочни финансови активи на стойност 1 360 хил. лв. са посочени недвижими имоти-собственост на дружеството (инвестиционни имоти съгласно НСС 40). Дълготрайните активи заемат 29%^{теп} дял в структурата на Актива.

Краткотрайните активи, с които дружеството разполага към края на отчетната година, възлизат на 12 412 хил. лв., което представлява 71% от стойността на Актива на комплекса. В сравнение с края на предходната година тяхната стойност се е увеличила с 175 хил. лв. (1%). От тях:

- *Материалните запаси* представляват 1,5% от стойността на Актива на дружеството. През отчетния период тяхната стойност спрямо 2018 г. намалява с -8 хил. лв. (-3 %) и възлиза на 256 хил. лв. към 31.12.2019 г.

- *Краткосрочните вземания* заемат 16 % от Актива. Към края на 2019 г. те възлизат на 2 754 хил. лв., като вземанията от клиенти са 25 % от тях и са на стойност 694 хил. лв. Обемът на последните е с 14 % повече спрямо края на 2018 г. Другите вземания на дружеството нарастват с 40 хил. лв. В края на годината са обезценени трудносъбираеми вземания в размер на 8 хил. лв.

Пристанищен комплекс – Русе ЕАД
Годишен доклад за дейността – 2019

▪ Към края на 2018 г. *Паричните средства* запазват дела си в общата стойност на актива, като те представляват 54 % от стойността на активите при 53 % към 31.12.2018 г. Дружеството приключва 2019 г. с парични средства в размер на 9 402 хил. лв.(137 хил. лв. спрямо края на 2018 г.).

6. Капиталова структура

Капиталовата структура на “Пристанищен комплекс–Русе” ЕАД през 2019 г. е следната:

СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС	31.12.2019 г.		31.12.2018 г.		Изменение	
	хил. лв.	Дял (%)	хил. лв.	Дял (%)	хил. лв.	%
ПАСИВИ						
А. Краткосрочни пасиви (КП)	482	2.8%	494	2.8%	-12	-2.4%
1. Краткосрочни задължения	482	2.8%	494	2.8%	-12	-2.4%
- към доставчици и клиенти	78	0.4%	97	0.6%	-19	-19.6%
- към персонала	168	1.0%	153	0.9%	15	9.8%
- към осигурителни предприятия	94	0.5%	102	0.6%	-8	-7.8%
- данъчни задължения	81	0.5%	97	0.6%	-16	-16.5%
- други краткосрочни задължения	61	0.4%	45	0.3%	16	35.6%
2. Финансираня	0	0.0%	0	0.0%	0	-
Б. Дългосрочни пасиви (ДП)	339	1.9%	342	2.0%	-3	-0.9%
1. Провизии при пенсиониране	117	0.7%	128	0.7%	-11	-8.6%
2. Дългосрочен данъчен пасив	222	1.3%	214	1.2%	8	3.7%
3. Финансираня	0	0.0%	0	0.0%	0	0.0%
ЗАЕТ КАПИТАЛ ОБЩО:	821	4.7%	836	4.8%	-15	-1.8%
В. Собствен капитал						
Финансов резултат от текуща година	506	2.9%	556	3.2%	-50	-9.0%
Финансов резултат от минали години	1 097	6.3%	1 105	6.4%	-8	-0.7%
Резерви	12 305	70.8%	12 027	69.2%	278	2.3%
Основен капитал	2 662	15.3%	2 662	15.3%	0	0.0%
СОБСТВЕН КАПИТАЛ ОБЩО:	16 570	95.3%	16 350	94.0%	220	1.3%
ПАСИВИ И КАПИТАЛ ОБЩО:	17 391	100.0%	17 186	98.8%	205	1.2%

Основният капитал на дружеството към 31.12.2019 год. е в размер на 2 662 хил. лв. (без изменение спрямо 2018г.). Резервите се увеличават с 278 хил. лв. (2%) след разпределение на печалбата от предходната отчетна година и изплащане на дивидент към държавния бюджет (278 хил. лв.).

“Пристанищен комплекс – Русе” ЕАД няма просрочени задължения към държавата, персонала и контрагентите си!

Краткосрочните задължения на дружеството са текущи и се погасяват в предвидените срокове. Към края на отчетния период те възлизат на 2,8 % от стойността на Пасива и 100 % от Краткосрочните пасиви в баланса на дружеството. В сравнение с края на 2018 г. краткосрочните задължения на дружеството намаляват с -12 хил. лв. (-2,4 %). Като това се дължи най-вече на редуцираните *задълженията към доставчици* към края на годината, които намаляват със -19 хил. лв. спрямо края на 2018 г.

Задълженията към персонала се увеличават с 15 хил. лв. и са съобразени с нормативните изисквания, а *задълженията към социалното осигуряване* намаляват с -8 хил. лв. спрямо 31.12.2018 г. Дружеството внася в определените срокове дължимите данъци по

ЗКПО, ЗДДС, данъците и таксите по ЗМДТ, данъците по ЗДДФЛ, вноските за социално и здравно осигуряване, изготвя и представя в необходимите срокове справки-декларации съгласно действащото законодателство. Дължимото към бюджета намалява с -16 хил. лв., а други краткосрочни задължения се увеличават с 16 хил. лв. спрямо края на 2018г.

7. Финансови коефициенти и показатели

А) Рентабилност

Като обобщаващ показател, рентабилността отразява цялостната ефективност от дейността на фирмата. Показателите се изчисляват като съотношение между различните видове печалби и приходите от продажбите.

Показатели за РЕНТАБИЛНОСТ:	2019 г.	2018 г.	Изменение	Изменение %
<u>Проценти на рентабилност:</u>				
1. На печалбата преди лихви и данъци (а/г)	10.62%	11.61%	-0.99	-8.53%
2. На счетоводна печалба (б/г)	10.73%	11.76%	-1.03	-8.76%
3. На нетната печалба (в/г)	9.66%	10.58%	-0.92	-8.70%
а) ЕБИТ: Печалба преди лихви и данъци (плюс финансираня за осн.дейност) - хил.лв.	556	610	-54	-8.85%
б) Счетоводна печалба - хил.лв.	562	618	-56	-9.06%
в) Нетна печалба - хил. лв.	506	556	-50	-8.99%
г) Нето приходи от продажби - хил. лв.	5 236	5 253	-17	-0.32%

Отчетената рентабилност на печалбата преди лихви и данъци за 2019 г. е със стойност от 10,62%, като показателя се запазва устойчив спрямо 2018 г., когато е бил 11,61%.

Върху величината на рентабилност на счетоводната печалба (преди данъци) спрямо предходния показател влияние оказва обема другите приходи със случаен характер, както и финансовите приходи и разходи, които дружеството формира. През 2019 г. рентабилността на счетоводната печалба възлиза на 10,73%, при 11,76% за 2018 г., като така се измерва минимално намаление в стойността на този показател.

Коефициентът на рентабилност на чистата печалба показва какъв е нейния дял в общия размер на приходите от продажби. За 2019 г. показателя има леко намаление, като данните показват, че всеки 1 лев приход от дейността е донесъл на дружеството 0,10 лв. нетна печалба, при 0,11 лв. през предходната година.

Видно е, че за 2019 г. стойностите на основните коефициенти на рентабилност отчитат минимален спад спрямо стойностите от предходната година. Това се дължи на факта, че и през двете години стойностите на печалбата и приходите са близки по размери.

Б) Възвръщаемост

Тези показатели изразяват отношението между реализираната от фирмата печалба и използвания от нея капитал за съответния период.

Пристанищен комплекс – Русе ЕАД
Годишен доклад за дейността – 2019

Показатели за ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ:	2019 г.	2018 г.	Изменение	Изменение %
<u>Коефициенти на възвръщаемост:</u>				
1. Капитализация на активите (а/б)	0.03	0.03	0.00	0.00%
2. Възвръщаемост на собствения капитал (а/в)	0.03	0.03	0.00	0.00%
3. Възвръщаемост на пасивите без СК (а/г)	0.62	0.67	-0.05	-7.46%
а) Нетна печалба - хил. лв.	506	556	-50	-8.99%
б) Сума на Актива - хил. лв.	17 391	17 186	205	1.19%
в) Собствен капитал (СК) - хил. лв.	16 570	16 350	220	1.35%
г) Пасиви (без СК)- хил. лв.	821	836	-15	-1.79%

Показателят възвръщаемост / капитализация на активите (Return on assets – ROA) показва доколко ефективно са използвани ресурсите (активите) на дружеството през отчетния период. Към края на 2019 г. коефициентът на капитализация на активите е със стойност 0,03, което показва, че един лев активи носят на дружеството 0,03 лв. балансова печалба, като спрямо края на 2018 г. показателя няма промяна.

Възвръщаемостта на собствения капитал (Return on equity – ROE) показва каква печалба носи всеки 1 лев от вложения собствен капитал, като за минимална база за сравнение обикновено се ползват лихвените равнища. През 2019 г. коефициента на възвръщаемост на собствения капитал показва, че през годината един лев собствен капитал на „Пристанищен комплекс – Русе“ ЕАД носи 0,03 лв. балансова печалба, като той също се запазва без изменение спрямо предходната 2018 г.

Възвръщаемостта на пасивите (заетия капитал) през 2019 г. достига 0,62 лв. печалба за 1 лев зает капитал. Съответното намаляване на нивото на печалбата и намаляването на зетия капитал, формира намаляването и на този показател с -0,05 лв. (-7 %).

В) Ефективност

Показателите за ефективност отразяват динамиката на приходи и разходи през годината. Ефективността на използваните разходи за дейността и на реализираните приходи се изразява чрез следните показатели:

Показатели за ЕФЕКТИВНОСТ	2019 г.	2018 г.	Изменение	Изменение %
<u>Коефициенти на ефективност:</u>				
1. На разходите за обичайна дейност (б/а)	1.11	1.13	-0.02	0.90%
2. На приходите от обичайна дейност (а/б)	0.90	0.88	0.02	-1.12%
а) Общо разходи за дейността - хил.лв.	5 111	4 704	407	8.65%
б) Общо приходи от дейността - хил.лв.	5 673	5 322	351	6.60%

Коефициентът на ефективност на разходите за обичайната дейност през 2019 г. възлиза на 1,11 и показва приходите, реализирани с 1 лев разходи през годината. Той е по-голям от единица (дружеството приключва годината с печалба от дейността) и отчита лек спад /1%/ от стойността за 2018 г.

Стойността на коефициента на ефективност на приходите изразява малка промяна – за генерирането на 1 лев приход са били необходими с 0,02 лв. повече разходи спрямо 2018 г.

Г) Ликвидност

Показатели за ЛИКВИДНОСТ	2019 г.	2018 г.	Изменение	Изменение %
<u>Коефициенти на ликвидност</u>				
1. Кф. на обща ликвидност (а+б+в+г)/д	25.75	24.77	0.98	3.96%
2. Кф. на бърза ликвидност (б+в+г)/д	25.22	24.24	0.98	4.04%
3. Кф. на незабавна ликвидност (в+г)/д	19.51	18.76	0.75	4.00%
4. Кф. на абсолютна ликвидност (г/д)	19.51	18.76	0.75	4.00%
а. Материални запаси	256	264	-8	-3.03%
б. Краткосрочни вземания без РБП	2 754	2 708	46	1.70%
в. Краткосрочни финансови активи	0	0	0	0.00%
г. Парични средства	9 402	9 265	137	1.48%
д. Краткосрочни задължения	482	494	-12	-2.43%

По отчетените стойности на коефициентите за ликвидност е видно, че и през 2019 г. дружеството запазва едно добро ниво и дори увеличава способността да обслужва текущите си плащания.

Основен дял в краткосрочните активи на дружеството традиционно заемат паричните средства (76%) и краткосрочните вземания (22%). По тази причина, стойностите на различните коефициенти за ликвидност са относително близки.

Показателят обща/текуща ликвидност (current ratio) включва всички видове краткотрайни активи. По тази причина неговата стойност е по-обща и изразява една по-бавна ликвидност, с която дружеството би могло да осигури текущите си плащания обръщайки материалните запаси, вземанията и финансовите си активи в платежно средство. През 2019 г. се отчита увеличение на краткосрочните активи със 175 хил. лв., като краткосрочните задължения намаляват с -12 хил. лв. В резултат на тази динамика дружеството отчита увеличение от 0,98 пункта (4%) на коефициента на обща ликвидност (от 24,77 за 2018 г. той възлезе на 25,75 в края на 2019 г.).

При отпадане влиянието на най-бавно ликвидния краткосрочен актив – материалните запаси се получава коефициентът на бърза ликвидност (quick ratio). Поради малкото значение на запасите за формиране на краткосрочния актив на дружеството, този показател не се различава съществено от коефициента на обща ликвидност. Той се увеличава също с 0,98 пункта (4%) - от 24,24 през 2018 г. до 25,22 през отчетната 2019 г.

„Пристанищен комплекс – Русе“ ЕАД няма краткосрочни финансови активи и по тази причина показателите за незабавна (финансова*) и абсолютна ликвидност съвпадат. Абсолютната ликвидност изразява възможността на фирмата да покрие текущите си задължения изцяло с наличните си парични средства и техните еквиваленти. През отчетния период този показател също отбелязва увеличение от 0,75 пункта (4%), като достига стойност от 19,51 при 18,76 за предходната 2018 г.

* Коефициент на незабавна/ финансова ликвидност (Cash position ratio)

Д) Оборотен капитал

Показатели - в хил. лв.	2019 г.	2018 г.	Изменение	Изменение %
1. Нетни приходи от продажби	5 236	5 253	-17	-0.32%
2. Краткотрайни активи (КА)	12 412	12 237	175	1.43%
- материални запаси	256	264	-8	-3.03%
- вземания от клиенти	694	608	86	14.14%
- парични средства	9 402	9 265	137	1.48%
3. Краткосрочни задължения (КЗ)	482	494	-12	-2.43%
4. Нетен оборотен капитал (КА - КЗ)	11 930	11 743	187	1.59%

Нетният оборотен капитал (Net Working Capital) е елемент от финансовата структура на фирмата, тясно свързан с изследването на ликвидността. Той изразява превишението на постоянния капитал* на фирмата над дълготрайните ѝ активи. Индикатор за неплатежоспособност е отрицателната величина на НОК, тъй като показва, че част от текущите задължения на фирмата са обезпечени с дълготрайни активи, които са много бавно ликвидни и възможността компанията да изпита недостиг на средства за изплащане на задълженията си в даден момент е реална. Прекалено големият размер на НОК от друга страна може също да е причина за загриженост, тъй като може да е показател за голям обем замразени средства в значителни складови запаси или още по-лошо – трудносъбираеми вземания.

„Пристанищен комплекс – Русе“ ЕАД приключва 2019 г. с положителна стойност на Нетния оборотен капитал от 11 930 хил. лв. Спрямо 2018 г. стойността на този показател нараства с 1,6 %. Дружеството няма основания за опасения от замразяване на големи парични средства в запаси или вземания, тъй като основна част от оборотния капитал е в парични средства.

Е) Платежоспособност и финансова автономност

Степента на финансова автономност на фирмата се изразява с възможността ѝ да посреща своите дългосрочни задължения. Ако финансовата независимост е на добро равнище това показва, че тя е далеч от някакви финансови сътресения и е способна в дългосрочен аспект да осъществява дейността си. За благоприятна се счита всяка стойност на показателя на коефициента на финансова независимост над 0,5.

Показатели	2019 г.	2018 г.	Изменение	Изменение %
1. Кф на финансова автономност (а/б)	20.18	19.56	0.62	3.17%
2. Коефициент на задлъжнялост (б/а)	0.05	0.05	0.00	0.00%
а. Собствен капитал - хил. лв.	16 570	16 350	220	1.35%
б. Привлечен капитал (Пасиви- СК) - хил. лв.	821	836	-15	-1.79%

Дългосрочните задължения на „Пристанищен комплекс–Русе“ ЕАД са формирани от нормативно определените провизии при пенсиониране и отсрочени данъци. Дружеството традиционно се отличава с изключително високи стойности на показателя за финансова независимост.

* Сума на собствения капитал и дългосрочните задължения на фирмата.

Пристанищен комплекс – Русе ЕАД
Годишен доклад за дейността – 2019

За 2019 г. коефициентът на финансова автономност отбелязва стойност 20,18 - което показва, че всеки 1 лев зает капитал е обезпечен с 20,18 лв. собствен капитал. В сравнение с предходния период е отчетено увеличение от 3 %.

Коефициентът на финансовата задлъжнялост за 2019 г. е задържал стойността си 0,05 от предходната 2018 г.

Стойностите и на двата показателя характеризират добрата платежеспособност на дружеството - резултат от задържането на привлечения капитал на ниски нива от една страна, както и високия дял и абсолютна стойност на собствения капитал от друга.

Ж) Доход на акция

Към 31 декември 2019 г. внесенят напълно основен капитал на Пристанищен комплекс – Русе ЕАД възлиза на 2 661 683 лв. поименни акции с номинална стойност 1,00 лв. за всяка. Същият е вписан с Решение № 76/17.01.2005 г. на РОС. Едноличен собственик на всички емитирани при образуване на дружеството акции е българската държава. Република България упражнява правата си на собственик чрез Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията, съгласно Правилника за реда за упражняване правата на собственост на държавата в предприятията. Върху акциите на дружеството не съществуват валидно учредени залози.

Лекото увеличение на собствения капитал на дружеството през 2019 г., дава своето отражение и върху показателите за стойността на акциите.

Балансовата стойност на 1 акция възлиза на 6,23 лв. което е с 0,09 лв. повече (+1,47%) спрямо 2018 г. Това кореспондира с процента на нарасналата стойност на собствения капитал (+1,35 %).

Основният доход на 1 акция през 2019 г. е 0,19 лв. Отчетения резултат намалява с - 0,02 лв. или 9,5% поради по-слабия финансов резултат за годината.

Показатели		2019 г.	2018 г.	Изменение	
				Сума	%
1. Балансова стойност на 1 акция (б/а)	лв.	6.23	6.14	0.09	1.47%
2. Основен доход на 1 акция за тек.година (д/а)	лв.	0.19	0.21	-0.02	-9.52%
а.Среднопретеглен брой акции	бр.	2 661 683	2 661 683	0	0.00%
б.Собствен капитал	х. лв.	16 570	16 350	220	1.35%
в.Финансов резултат за тек. година	х. лв.	506	556	-50	-8.99%
г.Задължителни отчисления по закон	х. лв.	0	0		
д.Финансов резултат за разпределение (в-г)	х. лв.	506	556	-50	-8.99%

III. ВЕРОЯТНО БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО. ОСНОВНИ ПРОБЛЕМИ И РИСКОВЕ.
ПАЗАРНИ ПЕРСПЕКТИВИ ЗА 2019 Г.

I. Основни проблеми и рискове

През 2019 г. дейността на „Пристанищен комплекс – Русе“ ЕАД бе съпроводена от редица трудности и ограничения:

- ❖ **Конкурентната среда** оказва изключително силен натиск върху дейността на „Пристанищен комплекс – Русе“ ЕАД в последните години. Преките конкуренти на терминал Русе – изток, най-вече от частния порт “Булмаркет“, и терминал Русе-запад,

чиито оператор към момента е ДП „Пристанищна инфраструктура“. Конкурентите на пристанищен терминал Русе-изток развиват дейност с по-ниски експлоатационни разходи. Причината за това е в далеч по-малкия им капацитет, който обаче в условията на свития в следкризисните години пазар, е способен да поеме занижените количества товари, предоставяни за обработка и складиране. Това позволява на конкурентите на комплекса в повечето случаи да предлагат по-ниски цени, респ. по-високи отстъпки на крайните клиенти или техните представители.

❖ **Остарелите и амортизирани до голяма степен челна техника и инфраструктура** оказват своето влияние върху работата на „Пристанищен комплекс – Русе“ ЕАД. Дружеството се старее да подновява поетапно машинният парк и редовно да изпълнява годишната програма за ремонт и рехабилитация към ДП „Пристанищна инфраструктура“. Въпреки това остарялата челна техника се нуждае от по-чести ремонти, а поддръжката изисква повече средства. Цялостното реновиране на инфраструктурата и обновяване на челната и тилова техника не може да се осъществи в рамките на една година, а се извършва според най-неотложните нужди. Това налага поетапни ремонт и рехабилитация, което пък е предпоставка за накъсване на работния процес. Посочените факти възпрепятстват на моменти дружеството да внедри нови услуги, отговаряйки своевременно на новите тенденции в логистиката на товари.

❖ **Неблагоприятните хидрометеорологични условия** представляваха потенциална заплаха за дейността на дружеството и през 2019 г. Летните колебания в нивото на река Дунав предизвикват сезонен отлив на част от клиентите на дружеството поради несигурността на речния транспорт в този период от годината. Възможната поява на речни прагове в критичните участъци води до промяна на логистичните схеми, забавяне и оскъпяване на част от доставките. От друга страна ниските температури през зимата способстват появата на ледови явления (ледоход, ледостой и др.), които на практика могат да преустановят дейността на дружеството за неопределен период от време.

❖ **Пазарният риск** съпътства всеки субект, развиващ дейност по предлагане на стоки и услуги. „Пристанищен комплекс – Русе“ ЕАД не прави изключение в това отношение. Намалените товаропотоци към България, дължащи се на забавянето на икономиката и спад на темпа на икономическият растеж, не само в българската икономика, но и в тази на големите ни европейски партньори, са част от пазарният риск. Той е основно външен, тъй като България като малка и отворена икономика е зависима от развитието на големите страни от ЕС. Допълнително, работата на комплекса в силно конкурентната ниша на предлагане на пристанищни услуги в регион Русе, която не бележи съществен растеж, утежнява положението в което се намира дружеството.

2. Вероятно бъдещо развитие на предприятието

Като оператор на едно от основните дунавски пристанища в българския участък на реката (терминал Русе-изток), „Пристанищен комплекс – Русе“ ЕАД представлява един от водни портали на страната. Неговата дейност е до голяма степен функция от състоянието на националната, европейската и респ. световната икономики. Ориентирайки търговската си политика спрямо нуждите на своите клиенти, дружеството се стреми да прилага проактивен маркетингов подход. При възможност въвежда нови услуги, които да отговорят в максимална степен на логистичните схеми на контрагентите. И за настъпващата година дружеството си поставя като основна цел задържането на съществуващия портфейл от клиенти и товари, а при благоприятни пазарни условия – същия да бъде и разширен. При една константна по обем в последните години пазарна ниша, комплексът залага на утвърдената практика за лоялен подход към своите контрагенти и високо качество на предлаганите услуги.

За 2020 г. се очертава „Пристанищен комплекс – Русе“ ЕАД да срещне в дейността си следните предизвикателства:

- ❖ **Несигурните търговски отношения в световната икономика, спада на икономическият растеж увеличават усещането за риск на бизнеса.** Все по-осезаемо се наблюдава тенденцията за малки по обем доставки, ориентирани към нуждите на конкретен клиент. Това от своя страна диктува задържането на по-ниски складови наличности, както и използването на по-къси и евтини логистични вериги. Утвърждаването на подобни практики би се отразило негативно върху работата на дружеството, тъй като това ще доведе до занижаване на пратките от товари, предоставяни за обработка и складиране.
- ❖ **Рискът от неблагоприятни хидрометеорологични условия** перманентно съпътства дейността на комплекса. Ниски речни нива, прагове и критични участъци, ледоход и ледостой са неблагоприятните явления за корабоплаването по Дунав, чиято поява утежнява работата на дружеството. При продължителната им проява съществува риск част от товаропотоците да бъдат трайно пренасочени по друга дестинация. От друга страна обработката на стоки в критични условия на работа оскъпява и затруднява цялостната логистична верига.
- ❖ **Конкурентната среда** оказва изключително силен натиск върху дейността на „Пристанищен комплекс – Русе“ ЕАД в последните години. Преките конкуренти на терминал Русе – изток (най-големия и единствения регулярно работещ в състава на комплекса) само на територията на регион Русе са три – два с регионално и един с национално значение. Отделно от това в региона функционират множество складови бази, предлагащи услуги, които частично се припокриват с дейността на дружеството. От друга страна описаната пазарна ситуация е отражение на един нарастващ пазар на предлагане на пристанищни услуги. Това силно затруднява дейността на комплекса, тъй като той е принуден да отстоява своя пазарен дял в конкуренция с по-малки пазарни субекти, които поради малките си мащаби развиват дейност с по-ниски експлоатационни разходи.

3. Пазарни перспективи

За предстоящата 2020 г. не се предвижда значително оживление на товаропотоците. Прогнозите на различни институции и анализатори не вещаят изразителен икономически растеж на световната и в частност европейски икономики. Според Европейската комисия причина за забавянето растежа на българската икономика е в големите търговски партньори на страната ни в ЕС и Турция. От друга страна текущите геополитически процеси е възможно също да окажат съществено влияние върху глобалните икономически процеси, в това число да променят някои от утвърдените търговски коридори за логистика и транспортиране на стоки. Сбъдването на тези прогнози ще постави „Пристанищен комплекс – Русе“ ЕАД в ситуацията за поредна година да развива дейност в една ниша, която не демонстрира осезаем растеж и предполага насочване към преразпределяне на пазарни дялове. На тези предизвикателства ръководството на комплекса планира да противопостави утвърдената добра практика за предлагане на услуги с високо качество, ориентирани към нуждите на клиентите. В условията на ограничен пазар, мениджмънта на дружеството предприема поредица от мерки с цел да бъде обезпечено запазването на пазарния дял на дружеството. Основна цел на ръководството отново ще бъде задържане на настоящите си клиенти и оптимизиране структурата на съвкупния си товарооборот.

IV. ДЕЙСТВИЯ В ОБЛАСТТА НА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА И РАЗВОЙНАТА ДЕЙНОСТ.

Дружеството не извършва научно-изследователска и развойна дейност.

V. ИНФОРМАЦИЯ, ИЗИСКВАНА ПО РЕДА НА ЧЛ. 187 Д И 247 ОТ ТЗ.

Информация, изисквана по чл. 187д от ТЗ:

1. Броят и номиналната стойност на придобитите и прехвърлените през годината собствени акции, частта от капитала, която те представляват, както и цената, по която е станало придобиването или прехвърлянето.

2. Основанието за придобиванията, извършени през годината.

През 2019 г. дружеството не е придобило и не е извършено прехвърляне на собствени акции.

3. Броят и номиналната стойност на притежаваните собствени акции и частта от капитала, която те представляват.

„Пристанищен комплекс-Русе” ЕАД е дружество със 100 % държавно участие. Собственик на капитала от 2 661 683 лв. поименни акции с номинална стойност 1,00 лв. е Република България.

Информация, изисквана по чл. 247 от ТЗ:

1. Възнагражденията, получени общо през годината от членовете на съветите.

Възнагражденията, получени общо през годината от членовете на СД са в размер на 79 хил. лв. За членовете на СД на Пристанищен комплекс – Русе ЕАД, няма условни или разсрочени възнаграждения възникнали през годината, нито такива, които се дължат към по-късен момент, както и суми, дължими от Дружеството за изплащане на пенсии, обезщетения при пенсиониране или други подобни обезщетения.

2. Придобитите, притежаваните и прехвърлените от членовете на съветите през годината акции и облигации на дружеството.

Към 31.12.2019 г. членовете на СД не притежават, не са придобили и не са прехвърляли акции и облигации на дружеството.

3. Правата на членовете на съветите да придобиват акции и облигации на дружеството.

Членовете на СД на Пристанищен комплекс-Русе ЕАД нямат право да придобиват акции и облигации на дружеството.

4. Участието на членовете на съветите в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаването на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети.

Членовете на СД към Пристанищен комплекс-Русе ЕАД нямат участия по смисъла на чл. 247, ал. 2, т. 4 от Търговския закон.

5. Договорите по чл. 240б, сключени през годината (когато членовете на съветите или свързани с тях лица са сключили договори с дружеството, които излизат извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия).

През 2019 г. членовете на съвета не са уведомявали писмено СД, и нито те, нито свързани с тях лица са сключили с дружеството договори, които излизат извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия.

VI. СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА НА БАЛАНСА

Не са възникнали коригиращи събития или други значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на одобрението му за публикуване.

VII. КЛОНОВА МРЕЖА, ОБОСОБЕНИ ПОДЕЛЕНИЯ.

Дружеството няма регистрирани клонове по Търговския закон. Поделенията на дружеството се намират в 4 населени места:

- Русе - пристанище,
- Тутракан - пристанище,
- Силистра - пристанище – пътническо,
- Свищов – Ремонтно техническа база.

VIII. ИЗПОЛЗВАНИ ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ, АНАЛИЗ НА РИСКА

1. Цели и политика на дружеството при управление на финансовия риск. Политика на хеджиране.

Анализът на риска цели да се определи степента на неопределеност на получаваните доходи на фирмата. Степента на неопределеност представлява степента на променливост на потока от доходи във времето. Колкото по-непостоянна и променлива във времето е печалбата на дружеството, толкова по-голяма е степента на неопределеност на риска за инвеститора.

През 2019 г. „Пристанищен комплекс-Русе” ЕАД отчита положителен финансов резултат. Дружеството не прилага методи за хеджиране на финансовия риск. Основни рискове, на които е изложен финансовият му резултат са:

↳ **Регулативен риск** – Възможността за промени в нормативната база, водещи до неустойчивост на бизнес средата и условията за развитие на икономиката, представляват риск за инвестициите.

В този аспект, членството на България в Европейския съюз и процесите на съгласуване на националното законодателство с това на страните от ЕС действат в посока на намаляване на регулативния риск.

*На база посоченото по-горе, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме регулативния риск като: **нисък**.*

Пазарна конюнктура – пристанищната дейност е силно чувствителна към промените в конюнктурата на пазарите. Хроничната липса на ръст в глобалната икономика оказва своето негативно въздействие върху пазарните субекти в сферата на предлагане на пристанищни услуги. Липсата на осезаемо нарастване в предоставяните обеми товари от една страна и натиска на част от клиентите за по-дълги срокове на разплащане, намалява спреда на оперативните средства.

*На база посоченото по-горе и липсата на категорични данни за подобряване развитието на икономиката в световен план, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме риска, свързан с пазарната конюнктура, като: **висок**.*

↳ **Лихвен риск**

Лихвеният риск представлява риска от вариране на лихвите по заемите на фирмата, вследствие на промени на пазарните лихвени проценти.

Дружеството няма банкови кредити, поради което финансовият му резултат не е изложен на лихвен риск.

На база посоченото по-горе, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме лихвения риск като: **нисък**.

↳ **Валутен риск** - валутният риск обобщава възможните негативни влияния на промени във валутния курс.

Валутен курс на лева за 1 евро (Паричен съвет)	фиксиран курс на 1.95583 лв. за 1 евро			
Валутен курс на лева за 1 щ.д. (в края на тримесечен период ¹) - 2018 г.	I-трим.	II-трим.	III-трим.	IV-трим.
Валутен курс на лева за 1 щ.д. (в края на тримесечен период) - 2019 г.	1,59	1,67	1,68	1,72
	1,74	1.72	1.80	1.74

Валутният риск по отношение на дружеството се изразява единствено в изменение на курса на щатския долар с оглед на това, че определена част от паричните средства на дружеството се намират именно в тази валута. По отношение на постъпленията в евро, в резултат на фиксирания курс, Пристанищен комплекс – Русе ЕАД не е изложен на валутен риск.

На база посоченото по-горе и малкия размер на парични средства в долари към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме валутния риск като: **нисък**

↳ **Зависимост от климатичните условия** – тази зависимост е изразена в изключително висока степен при речните пристанища. Наличието на редица неблагоприятни климатични фактори (ниво на водата на р.Дунав, мъгла, вятър, ледоход, замръзване, наводнения, образуване на прагове) възпрепятства корабоплаването и достъпа на товари до пристанищата от една страна. От друга страна, предвид това, че по-голямата част от пристанищната дейност се осъществява на открито, неблагоприятните климатични условия пречат и в редица случаи изискват преустановяване на претоварния процес.

На база посоченото по-горе, оценяваме риска от зависимост от климатичните условия като: **висок**.

2. Експозиция на дружеството на ценови, кредитен, ликвиден риск и риск на паричния поток.

Дружеството не притежава ценни книжа или деривати на други фирми. Собствените ценни книжа (акции) на дружеството са 100 % държавна собственост.

• Ценови риск

Предвид конкурентната среда в която оперира дружеството, ценови риск реално съществува. Той се определя в две направления: по отношение на вътрешнофирмените производствени разходи и по отношение пазарната конюнктура. Последната, отчитайки липсата на ръст в глобалната икономика, и през 2019 г. продължи тенденцията за силна ценова конкуренция между портовете в регион Русе.

Цената на извършваните от дружеството услуги трябва да бъде съобразена и с двата фактора, като се цели тя да покрива разходите на предприятието и да носи определено ниво на печалба. Същевременно с това цената следва и да не се отдалечава значително от дефинираната на пазара, тъй като това ще рефлектира върху търсенето на услугите на пристанищата от комплекса.

С цел контролиране на този риск дружеството ежегодно провежда анализ на ефекта, преглед и актуализация на ценовата си политика.

¹ Източник БНБ: http://www.bnb.bg/bnbweb/groups/public/documents/bnb_download/s_monthly_exr_bg.xls

На база на посоченото по-горе, както и предвид необходимото ниво на фирмените разходи за поддържане дейността, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме ценовия риск като: **висок**.

- **Кредитен риск**

„Пристанищен комплекс-Русе” ЕАД обезпечава оборотния си капитал изцяло със собствени средства.

Търговските и други вземания на дружеството се управляват активно от ръководството, с цел да се избегне нарастване на кредитния риск. Контролът се осъществява посредством въведени „Вътрешни правила за контрол на разходите и паричните средства”, изрични клаузи в договорите за пристанищни услуги, обезпечение или авансови плащания при рискови длъжници. Сектор ФС следи ежедневно концентрацията на вземанията, като прави анализ на неплатените суми по клиенти. Дружеството прилага политика на 100 % обезценка на трудно събираемите вземания след изтичане на една година от срока на изискуемостта им.

Въз основа на горното, към момента на изготвяне на настоящия доклад, оценяваме кредитния риск като: **среден**.

- **Ликвиден риск**

Ликвидният риск възниква от разминаването на възможностите на дружеството за изплащане на задълженията си към момента на договорените падежи. Ръководството на „Пристанищен комплекс-Русе” ЕАД поддържа достатъчно свободни парични наличности, с цел осигуряване на стабилна ликвидност. Това се потвърждава и от високите стойности на коефициентите на ликвидност за 2019 г. Дружеството контролира ликвидността си и посредством въведените Вътрешни правила за контрол на разходите и паричните средства.

На база посоченото по-горе, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме ликвидния риск като: **нисък**.

- **Риск, свързан с паричния поток**

Рискът, свързан с паричния поток, разглежда възможността изходящите парични потоци на фирмата да превишат входящите.

Контролът над паричните потоци в „Пристанищен комплекс-Русе“ ЕАД се осъществява регулярно, като се следи за внимателното съблюдаване правилата за вътрешен контрол на разходите*, както и плащанията на клиентите. Тук главна роля играе също и договорната политика на дружеството, която защитава фирмените финанси като гарантира регулярни входящи потоци от страна на клиенти и навременни плащания на задълженията.

С оглед динамиката на входящите и изходящи парични потоци, през 2019 г. Пристанищен комплекс – Русе ЕАД отчете положителна стойност на паричния поток от дейността в размер на 137 хил. лв.

На база посоченото по-горе, несигурната икономическа обстановка, както и анализа на входящите и изходящите ни парични потоци, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме риска, свързан с паричния поток като: **нисък**.

гр. Русе
май 2020 г.

ИЗГЛ ДИРЕКТОР
Гинж. Петър Драгошинов /

* „Вътрешни правила за контрол на разходите и паричните средства на търговското дружество”